

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 3. juli 2023
Kontor: Økonomikontoret
Sagsbeh: Emma Saugmandsgaard
Øe
Sagsnr.: 2023-0030-8870
Dok.: 2833176

Besvarelse af spørgsmål nr. 730 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 730 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. maj 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Joakim Thaning

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 730 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Mere end 900 personer har fået enten en bøde eller betinget fængsel i den såkaldte Umbrella-sag om deling af videoer med seksuelt krænkende videomateriale. Vil ministeren redegøre for, hvad sagen har kostet at behandle ved domstolene?”

Svar:

Det bemærkes, at Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der menes de samlede udgifter ved behandlingen af sager i Umbrella-sagskomplekset, dvs. inkl. udgifter til efterforskning og forberedelse af sagerne forud for domstolsbehandlingen.

Justitsministeriet har derfor til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten og Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at Umbrella-sagskomplekset på baggrund af sagens mange forhold blev samlet i det daværende Nationalt Cyber Crime Center (NC3) i Rigspolitiet, som nu er en del af National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK), i en såkaldt koordineret aktion. NC3 foretog den indledende sagsbehandling og har herefter sendt sagerne i tre bølger til de respektive politikredse. Politikredsene modtog den første bølge af sager primo 2018, den anden bølge løbende fra primo 2019 og den tredje bølge løbende fra foråret 2020 mhp. videre sagsbehandling. Umbrella-sagskomplekset indeholder således en stor mængde forhold eller enkeltstående sager, som alle er relateret til deling af samme videoer og/eller billeder.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten skal gøre opmærksom på, at de følgende oplyste skøn for omfanget af udgifter til personaleresourcer forbundet med behandling af Umbrella-sagskomplekset er forbundet med væsentlige usikkerheder, da hverken Rigspolitiet eller Rigsadvokaten, herunder landets politikredse og de regionale statsadvokater, kan trække konkrete tidsregistreringsdata knyttet til den konkrete sagsbehandling af Umbrella-sagskomplekset.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten har foretaget en høring af de 12 politikredse og NSK og bedt dem give et skøn for tidsforbruget relateret til Umbrella-sagskomplekset. Politikredsene har til brug for deres besvarelse modtaget en opgørelse over antallet af anmeldelser på kredsniveau fra NSK på baggrund af NC3s indledende sagsbehandling i de tre bølger. Rigspolitiet og

Rigsadvokaten har på baggrund af kredsenes skønnede tidsforbrug samt generelle årsværkspriser for medarbejdergrupper i politi og anklagemyndighed udarbejdet et skøn for Umbrella-sagskompleksets samlede omkostninger.

Høringssvarerne fra de 12 politikredse og NSK understreger imidlertid, at kredsenes skønnede tidsforbrug på Umbrella-sagskomplekset er forbundet med væsentlig usikkerhed. En række kredse har således opgjort tidsforbruget på baggrund af et skøn for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid pr sag. Der er imidlertid stor variation i tidsforbruget for de forskellige sager, som udgør Umbrella-sagskomplekset, hvilket øger usikkerheden af det skønnede tidsforbrug betragteligt. Det varierende tidsforbrug på sagerne skyldes bl.a., at der er forskellige versioner af det delte video- og billedmateriale, forskelle i antallet af personer, som det er delt med, samt at sagerne er afsluttet på forskellig vis, herunder bl.a. om sagen har kunnet behandles som en tilståelses sag eller en domsmandssag, eller om sagen er afsluttet på anden vis i politiet og anklagemyndigheden. Herudover har anklagemyndighedens tidsforbrug i nogle kredse ligeledes varieret over perioden som resultat af, at retstilstanden blev mere klar gennem domspraksis fra landsretterne og Højesteret

Rigspolitiet og Rigsadvokaten skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på, at det samlede skøn for omfanget af ressourcer forbundet med behandlingen af Umbrella-sagskomplekset ikke er afgrænset til de sager, som er afgjort af domstolene, men at der ligeledes i skønnet indgår udgifter til de sager, som er afgjort udenretlig, herunder også sager som er afsluttet i politiet og anklagemyndigheden. Det vil sige, at skønnet er et udtryk for det samlede ressourcetræk i politi og anklagemyndighed ifm. de behandlede sager i Umbrella-sagskomplekset.

Rigspolitiet skønner samlet set, at politiets tidsforbrug på Umbrella-sagskomplekset har en størrelsesorden på ca. 24.000 timer. Dette har samlet medført en udgift i størrelsesordenen 15 mio. kr., når der anvendes gennemsnitssatser for løn til polititjenestemænd inklusive overhead til it, husleje mv. i 2023-priser for politiet.

For den lokale anklagemyndighed har politikredsene samlet skønnet tidsforbruget til ca. 7.500 timer relateret til behandlingen af Umbrella-sagskomplekset. Tidsforbruget i den lokale anklagemyndighed i politikredsene dækker bl.a. over tiltalerejsning, forberedelse og selve hovedforhandlingen samt den administrative før- og efterbehandling.

Samlet set vurderes udgifterne i den lokale anklagemyndighed i politikredsene at udgøre ca. 5,4 mio. kr., når der anvendes

gennemsnitssatser for løn til anklagere i den lokale anklagemyndighed inklusive overhead til it, husleje mv. i 2023-priser.

For så vidt angår udgifter i Den Centrale Anklagemyndighed relateret til behandling af Umbrella-sagskomplekset kan Rigsadvokaten oplyse, at de to regionale statsadvokater samlet har skønnet tidsforbruget til ca. 400 timer. De to regionale statsadvokater har på baggrund af en søgning i statsadvokaternes sagsbehandlingsystem, Platina, identificeret de behandlede sager og udarbejdet et skøn for det gennemsnitlige tidsforbrug. Det bemærkes, at opgørelsen er forbundet med en vis usikkerhed. Tidsforbruget i statsadvokaterne dækker bl.a. over behandlingen af ankesager ved landsretterne, herunder en række prøvesager mhp. at fastlægge strafniveauet i sagerne fremadrettet, samt sparring med politikredsene.

Rigsadvokaten skønner, at der samlet i Rigsadvokaten er anvendt ca. 100 timer relateret til Umbrella-sagskomplekset. Tidsforbruget ved Rigsadvokaten dækker bl.a. over udarbejdelse af ekstrakt og materialesamling, forberedelse af forelæggelse og procedure samt afvikling af hovedforhandling i den sag, der blev behandlet i Højesteret.

Samlet set vurderes udgifterne i Den Centrale Anklagemyndighed at udgøre ca. 0,4 mio. kr., når der anvendes gennemsnitssatser for løn til anklagere i Den Centrale Anklagemyndighed inklusive overhead til it, husleje mv. i 2023-priser.

Ovenstående medfører et skønnet samlet ressourceforbrug på ikke under 8.000 timer i den lokale og Den Centrale Anklagemyndighed, svarende til en samlet udgift i anklagemyndigheden i forbindelse med Umbrella-sagskomplekset på ca. 5,8 mio. kr. i 2023-priser.

Rigspolitiet og Rigsadvokaten skønner med væsentlig usikkerhed samlet set, at de samlede udgifter for politiet og den lokale og Den Centrale Anklagemyndighed udgør ca. 20,8 mio. kr.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende:

”Retterne har ikke foretaget en systematisk registrering af de sager, der er en del af den såkaldte Umbrella-sag om deling af videoer med seksuelt krænkende materiale (herefter Umbrella-sagen). Domstolsstyrelsen har derfor ikke oplysninger om antallet af sager omfattet af dette sagskompleks.

Domstolsstyrelsen udtalelse tager afsæt i en opgørelse udarbejdet af Rigsadvokaten om antallet af sager ved byretterne og

landsretterne, der anses for omfattet af sagskomplekset, herunder hvordan disse sager er behandlet ved retterne.

Ved fastlæggelsen af et estimat over de samlede udgifter forbundet med Umbrella-sagen er der benyttet den gennemsnitlige udgift i perioden 2019-2021 for forskellige typer af straffesager ved henholdsvis byretterne og landsretterne, idet Domstolsstyrelsen løbende udarbejder en oversigt over udgifterne forbundet med de enkelte sagstyper på de forskellige sagsområder. I opgørelsen indgår de totale driftsudgifter (hovedkonto 11.41.02. Retterne) samt sagsrelaterede udgifter (hovedkonto 11.42.01. Sagsgodtgørelse mv. og 11.42.02. Fri proces og udgifter til advokat-hjælp).

Udgiften pr. sag består af løn og øvrig drift inklusiv generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner. Hertil kommer de sagsrelaterede udgifter, herunder fx udgifter til vederlag til domsmænd og tolke mv. Der er tale om beregnede gennemsnitsudgifter for retterne for perioden 2019-2021, og der er dermed tale om et skøn for udgifter i relation til sagen og ikke de faktiske udgifter.

Tabel 1. Estimerede de samlede udgifter ved domstolene forbundet med Umbrella-sagen

	Sagstype	Udgift pr. sag (kr.)	Antal sager	Beregnet udgift (mio. kr.)
Byretter	Domsmandssag	17.976	469	8,4
	Tilståelsessag	3.834	65	0,2
	Sag uden domsmænd (inklusive bødesager)	1.146	61	0,1
Landsretter	Straffeankesager med domsmænd	49.625	43	2,1
	Straffeankesager med domsmænd	19.594	5	0,1
I alt			643	11,0

Som det fremgår af tabel 1, skønnes der på det foreliggende grundlag i alt at være brugt 11,0 mio. kr. ved retterne i relation til Umbrella-sagen. Denne udgift inkluderer ikke udgifter til forsvarene, idet denne udgift afholdes af politiet.